

Nieuwsbrief SwV VO Groningen Stad

juni 2018, nr. 7

NIEUWSBRIEF VOOR ALLE MEDEWERKERS IN HET VOORTGEZET ONDERWIJS EN VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS CLUSTER 3 EN 4 BINNEN HET SAMENWERKINGSVERBAND GRONINGEN STAD IN DE REGIO GRONINGEN, HAREN, TEN BOER EN ZUIDLAREN E.O.

Inhoud van de 7de nieuwsbrief

In deze nieuwsbrief van het samenwerkingsverband (SwV) staat de recente invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) centraal. We merken dat scholen veel vragen aan het SwV hebben over deze nieuwe wetgeving. Met deze nieuwsbrief willen we proberen antwoorden te formuleren en we geven inzicht in de ontwikkelingen op het gebied van informatiebeveiliging en privacy (IBP) binnen het SwV.

Inleiding

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is per 25 mei 2018 van kracht. Deze verordening is de Nederlandse versie van de op Europees niveau vastgestelde regeling. Deze Europese regeling is ook bekend onder de naam 'General Data Protection Regulation' (GDPR). De AVG vervangt de wet bescherming persoonsgegevens (WBP) die reeds gold vanaf 2001.

Nieuwsbrief SwV VO Groningen Stad

Informatiebeveiliging en Privacy (IBP) wordt gehanteerd als aanduiding van alles wat voorheen onder het privacybeleid viel, in combinatie met aspecten die te maken hebben met gegevensbescherming. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) gaat de nieuwe wet handhaven. Organisatie die zich niet aan de wet houden, kunnen hoge boetes opgelegd krijgen.

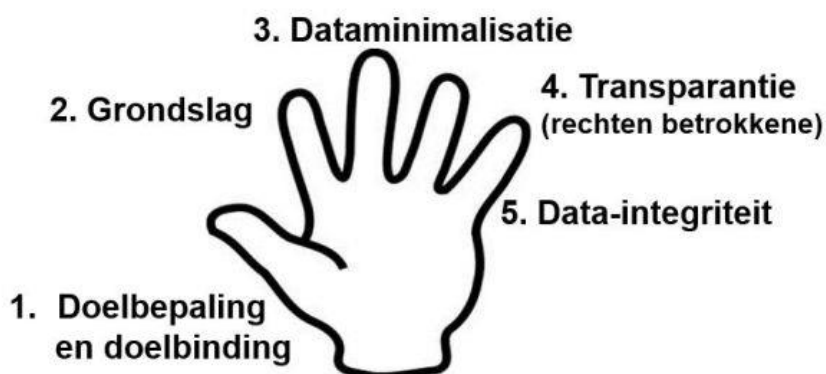
Echter, de AP heeft al laten weten voorlopig niet tot het middel van boetes over te gaan. Van belang is dat we als organisatie de voortgang kunnen aantonen op het AVG-dossier op drie terreinen:

1. *beleid*: privacyreglement, beleid datalekken, privacy impact assessments, etc.
2. *techniek*: informatiebeveiliging, wachtwoordenbeleid, tweeweg authenticatie etc.
3. *gedrag*: bewustwording medewerkers & scholen/ouders/leerlingen

Het is overigens de verwachting dat we als SwV nog wel 1 tot 2 jaar nodig om alles rond de AVG op orde te brengen.

Vijf vuistregels persoonsgegevens

Om persoonsgegevens te mogen verwerken kent de AVG een aantal uitgangspunten. Deze uitgangspunten gelden voor elke organisatie. Zonder al te eenvoudig over privacy te willen spreken, zijn deze samengevat tot 5 praktische vuistregels:

1. *Doelbepaling en doelbinding*: persoonsgegevens worden alleen gebruikt voor uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
2. *Grondslag*: verwerking van persoonsgegevens is gebaseerd op een van de grondslagen: toestemming, overeenkomst, de wet, publiekrechtelijke taak, vitaal belang van de betrokkene, of gerechtvaardigd belang.

Nieuwsbrief SwV VO Groningen Stad

3. *Dataminimalisatie*: bij de verwerking van persoonsgegevens blijft de hoeveelheid en het soort gegevens beperkt: het type persoonsgegevens moet redelijkerwijs nodig zijn om het doel te bereiken; ze staan in verhouding staan tot het doel (= proportioneel). Het doel kan niet met minder, alternatieve of andere gegevens worden bereikt. Dit betekent ook dat data niet langer wordt bewaard dan noodzakelijk.
4. *Transparantie*: de organisatie legt aan betrokkenen (medewerkers, scholen, ouders/leerlingen) op transparante wijze verantwoording af over het gebruik van hun persoonsgegevens, alsmede over het gevoerde IBP-beleid. Deze informatievoorziening vindt ongevraagd plaats. Daarnaast hebben betrokkenen recht op verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming van hun persoonsgegevens. Daarnaast kunnen betrokkenen zich verzetten tegen het gebruik van hun gegevens.
5. *Data-integriteit*: er zijn maatregelen getroffen om te waarborgen dat de te verwerken Persoonsgegevens juist en actueel zijn.

Wat mag wel in het kader van de AVG?

Er bestaat een wettelijke grondslag voor het delen van persoonsgegevens rond relatief verzuim tussen school en leerplicht. Ook het BSN van de leerling kan daarbij worden uitgewisseld.

Het SwV heeft de wettelijke plicht om de Onderwijsinspectie de aantallen absoluut en relatief verzuim te verstrekken. Het SwV is gerechtigd om persoonsgegevens van absoluut en relatief verzuim op te vragen bij de aangesloten scholen en betrokken leerplichtambtenaren. Dit vloeit voort uit de wettelijke taak van het SwV en uit de wettelijke verplichting om de Onderwijsinspectie te informeren.

Verder is tussen school en SwV sprake van een wettelijke grondslag voor het uitwisselen van persoonsgegevens met betrekking tot:

- het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV);
- het verstrekken van een arrangement op aanvraag van de school;
- het geven van adviezen aan de school, bijv. t.a.v. extra ondersteuning aan leerlingen.

Nadrukkelijk heeft de wetgever hier gekozen voor een wettelijke grondslag omdat schoolbesturen de zorgplicht hebben ten aanzien van Passend Onderwijs (en toestemming van ouders daarmee in strijd zou zijn omdat dit de school kan hinderen om tot een passend onderwijsaanbod te komen).

Ook bij thuiszittende leerlingen kan het gaan om één van deze drie bovenstaande situaties. Als een leerling langdurig thuiszit en de school handelingsverlegen is met een leerling kan een ander arrangement (waaronder een speciale school) aan de orde zijn.

Nieuwsbrief SwV VO Groningen Stad

Bovenstaande laat onverlet dat het altijd gewenst is om (als er geen wettelijke grondslag aanwezig is voor het delen van persoonsgegevens) toestemming van ouders te vragen of (nog liever) het delen van informatie in aanwezigheid met ouders te doen. Indien dit echter niet lukt, is het goed te weten dat de AVG meerdere grondslagen heeft om persoonsgegevens uit te wisselen en te bewerken.

*"Privacy niet belangrijk vinden omdat je niets te verbergen hebt, is hetzelfde als niet geven om vrijheid van meningsuiting omdat je niets te zeggen hebt."
(Edward Snowden)*

IBP-ontwikkelingen bij SwV VO Groningen Stad

SwV VO Groningen Stad is al geruime tijd bezig met de voorbereidingen op de nieuwe AVG. In december 2017 is een eerste plan van aanpak AVG opgesteld m.b.v. een jurist van de NJi. Ook is een beleidsplan Informatiebeveiliging en privacy vastgesteld in het bestuur van het SwV.

Verder zijn de volgende zaken binnen het SwV geregeld/vastgesteld:

- Een privacystatement op onze website (hoe gaan we om met cookies en met verzamelde persoonsgegevens).
- Een nieuw privacyreglement, voldoende aan de AVG (zal ook op de website van het SwV komen).
- Een eerste bewustwordingssessie met eigen personeel en een grote voorlichting op 12 april jl. voor alle scholen in het SwV (140 deelnemers).
- Een eerste aanzet voor een dataregister m.b.v. een externe partij (Security By Design).
- Een protocol beveiligingsincidenten & datalekken incl. registratieformulieren.

Ook zijn we druk bezig met de werving van een Functionaris Gegevensbescherming (FG) om toezicht te houden op de AVG-ontwikkelingen en uitvoering in onze organisatie. Als SwV hebben we ons aangesloten bij een initiatief van Onderwijsgroep Noord om gezamenlijk een FG te werven. De voorbereidingen voor de werving zijn in volle gang.

Nieuwsbrief SwV VO Groningen Stad

Landelijk convenant Privacy en onderwijs

Voor de sector onderwijs zijn een aantal zaken landelijk en in gezamenlijkheid geregeld. Er is een platform opgericht, waarin de onderwijsraden, OCW, Kennisnet en een aantal andere relevante partijen het onderwijs helpen om alle AVG-zaken op orde te krijgen. Zo is in maart 2018 versie 3.0 van het landelijk convenant 'Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy' afgesloten. Alle verwerkersovereenkomsten zullen door SwV VO Groningen Stad getoetst worden op basis van deze richtlijn.

Wat gaan de scholen in de praktijk merken?

De AVG zal ook zijn weerslag hebben op hoe we met elkaar informatie delen en gegevens uitwisselen. Persoonsgegevens onbeveiligd via de mail versturen kan echt niet meer. Concreet betekent het o.a. dat we bijv. de opvraag van VSV en thuiszitters op een andere manier gaan vormgeven. Dit zal meer een zaak worden tussen scholen/besturen en leerplicht/RMC. Op het niveau van het SwV zullen we alleen nog beschikken over de (anonieme) aantallen. Als er meer duidelijk is over de exacte werkwijze zullen de scholen hierover worden geïnformeerd.

Vragen?

Voor meer informatie is het van belang om eerst te kijken hoe het staat met AVG-ontwikkelingen binnen de eigen organisatie. Elke organisatie (lees: bestuur of directie) is verantwoordelijk voor het eigen IPB-beleid.

Voor vragen over het IBP-beleid en de AVG-ontwikkelingen bij SwV VO Groningen Stad, kunt u terecht bij Erik de Graaf, adjunct-directeur SwV, +31(0)6 - 55 34 82 25 of [e.de.graaf\[at\]swv-vo2001.nl](mailto:e.de.graaf[at]swv-vo2001.nl)

Meer relevante informatie

- Kennisnet: www.kennisnet.nl/informatiebeveiliging-privacy-ibp/ (tips, tools, podcasts en andere informatie voor het onderwijs)
- Passend Onderwijs: <https://www.passendonderwijs.nl/?s=privacy> (diverse soorten informatie)
- Passend Onderwijs: <https://passendonderwijsprivacy.nl/#!/> (een zeer bruikbare tool voor scholen, die ook geïntegreerd kan worden in de eigen website)
- VO-Raad: <https://www.vo-raad.nl/themas/privacy-en-informatiebeveiliging> (achtergrondinformatie)
- Convenant: www.privacyconvenant.nl (landelijk convenant Onderwijs en Privacy)

Nieuwsbrief SwV VO Groningen Stad

- Kennisnet Wikiwijs: https://maken.wikiwijs.nl/81891/Informatiebeveiliging__Privacy (een totaal aanpak informatiebeveiliging en privacy (IPB) voor het po en vo)
- Nederlands Jeugdinstituut: <https://www.nji.nl/Zoek?q=privacy> (over privacy in onderwijs en jeugdhulp)
- Autoriteit Persoonsgegevens: <https://www.hulpbijprivacy.nl/#onderwijs> (specifiek voor scholen)

COLOFON

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de gezamenlijke schoolbesturen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in de regio Groningen, Haren, Ten Boer en Zuidlaren e.o.

Eindverantwoording: Bestuur SwV VO Groningen Stad (VO 20.01)

Directie SwV: Jan Houwing (directeur, mail: [j.houwing \[at\] swv-vo2001.nl](mailto:j.houwing@swv-vo2001.nl)) & Erik de Graaf (adjunct-directeur, mail: [e.de.graaf \[at\] swv-vo2001.nl](mailto:e.de.graaf@swv-vo2001.nl))

Tekst: Erik de Graaf & Jan Houwing
